

**ZJEDNOCZONE KRÓLESTWO WIELKIEJ BRYTANII
I IRLANDII PÓŁNOCNEJ**
Informacja o sytuacji gospodarczej i stosunkach gospodarczych z Polską
INFORMACJE OGÓLNE

Powierzchnia	243 610 km ²	
Ludność	65 105 246	
Głowa państwa	król Karol III	od 8 września 2022
Premier	Rishi Sunak	od 25 października 2022
Minister Biznesu i Handlu	Kemi Badenoch	od 7 lutego 2023
Minister Nauki, innowacji i Technologii	Michelle Donelan	od 7 lutego 2023
Minister Spraw Zagranicznych	James Cleverly	od 6 września 2022
Ambasador Zjednoczonego Królestwa w Polsce	Anna Luise Clunes	od września 2020
Ambasador RP w Zjednoczonym Królestwie	Piotr Wilczek	od lutego 2022
Najbliższe wybory parlamentarne	przed 24 stycznia 2025 roku	
Przynależność do UE	1 lutego 2020 roku Wielka Brytania wystąpiła z Unii Europejskiej 31 grudnia 2020 roku zakończył się okres przejściowy	

Wielka Brytania jest państwem członkowskim WTO (1995) i OECD (1961).

PODSTAWOWE WSKAŹNIKI MAKROEKONOMICZNE

Wskaźniki/Rok	2018	2019	2020	2021	2022	2023
PKB (wzrost w %)	1,7	1,7	-9,4	7,2	4,7	2,3
Deficyt/nadwyżka budżetowa (% PKB)	-2,0	-2,5	-14,9	-7,7	-3,1	-2,2
Dług publiczny (% PKB)	78,9	84,1	96,6	93,7	91,2	91,5
Inflacja (CPI w %)	2,5	1,8	0,9	2,6	6,3	3,1
Bezrobocie (%)	4,1	3,8	4,5	4,5	4,3	4,2
Eksport towarów (mld GBP)	351,1	372,9	306,4	320,5	-	-
Import towarów (mld GBP)	488,0	503,8	425,8	476,3	-	-
Bezpośrednie inwestycje zagraniczne w Wielkiej Brytanii (mln USD) /skumulowane/	87837	53918	58237	-71171 /2689966/	14093 /2698563/	-
Brytyjskie inwestycje bezpośrednie za granicą (mln USD) /skumulowane/	82961	11717	-78140	84918 /2376902/	129602 /2203114/	-

Źródła: ONS.gov.uk, UNCTAD (WIR 2023), IMF.org, GOV.uk

Rankingi gospodarcze	Wielka Brytania (rok poprzedni)	Polska
<i>Ernst&Young - Attractiveness Europe Survey 2021</i> (atrakcyjność inwestycyjna)	2. (2.)	6.
<i>WIPO Global Innovation Index 2022</i> (innowacyjność gospodarki)	4. (4.)	38.
<i>World Economic Forum – The Global Competitiveness Report 2019</i> (konkurencyjność gospodarki)	9. (8.)	37.

Ustrój polityczny Zjednoczonego Królestwa Wielkiej Brytanii i Irlandii Północnej to monarchia parlamentarna, w ramach której funkcjonuje system gabinetowo-parlamentarny. Pod względem terytorialnym Wielka Brytania jest unią realną poszczególnych części składowych. Wielka Brytania składa się z królestw: Anglii i Szkocji, Księstwa Walii oraz prowincji Irlandia Północna. Formalnie jest to państwo unitarne o silnym stopniu decentralizacji. Podstawy systemu prawnego stanowią konwenanse konstytucyjne, ustawy ustrojowe, prawo zwyczajowe, zasady ustrojowe oraz krajowe prawo stanowione, a także prawo Unii Europejskiej. Do najważniejszych organów państwa zalicza się monarchę, dwuizbowy parlament i gabinet wraz z premierem. Dla ustroju charakterystyczny jest również system dwupartyjny i związane z nim funkcjonowanie gabinetu cieni. Rząd brytyjski odpowiada przed dwuizbowym parlamentem westminsterskim, jednak poszczególne kraje posiadają pewną autonomię i własne organy rządowe zajmujące się sprawami lokalnymi. Brytyjski parlament tworzą Izba Gmin, Izba Lordów oraz monarcha. Liczba członków izb jest zmienna (obecnie wynosi odpowiednio 650 i 782).

Brexit

Wielka Brytania opuściła Unię Europejską (UE) 1 lutego 2020 r. po zawarciu przez obie strony Umowy o wystąpieniu stając się tym samym państwem trzecim, przy czym do końca 2020 roku obowiązywał tzw. okres przejściowy. 24 grudnia 2020 r. Unia Europejska i Wielka Brytania osiągnęły porozumienie w sprawie umowy o handlu i współpracy między UE a Wielką Brytanią. Tekst umowy dostępny jest online w bazie aktów prawnych Unii Europejskiej EUR-Lex. Zawarcie umowy oznacza m.in., że w obrocie gospodarczym nie obowiązują cła i ograniczenia ilościowe.

Od 1 stycznia 2021 roku Wielka Brytania znalazła się poza jednolitym rynkiem i unią celną UE, przestała być jednocześnie związana unijnym prawem. Do momentu pełnej ratyfikacji, państwa członkowskie UE wraz z Wielką Brytanią stosowały tymczasowo umowę TCA. 30 kwietnia 2021 r. w Dzienniku Urzędowym UE opublikowano umowę TCA, która podlega pełnemu stosowaniu od 1 maja 2021 roku.

Zachęcamy do regularnego odwiedzania strony www.brexit.gov.pl, na której na bieżąco aktualizowane są kluczowe informacje dot. nowych warunków współpracy gospodarczej z Wielką Brytanią.

Sytuacja gospodarcza

Wielka Brytania jest państwem o wysokim poziomie rozwoju z gospodarką o charakterze rynkowym, drugą w Europie, po gospodarce niemieckiej, a przed francuską (wartość PKB w 2020 - 2 bln GBP). Struktura wytwarzania brytyjskiego PKB: usługi 79,2%, przemysł 20,2%, rolnictwo 0,7% (CIA World Factbook). W sektorze usług, głównie bankowych, finansowych (w tym fintech i ubezpieczeniowych) Wielka Brytania zajmuje 2. miejsce na świecie, za Stanami Zjednoczonymi. Produkcja przemysłowa obejmuje zaawansowane technologie – Wielka Brytania jest uznawana za lidera innowacyjności. Intensywne, wysoko zmechanizowane i wydajne rolnictwo zaspokaja potrzeby żywnościowe kraju w 60%, przy czym w tym dziale gospodarki zatrudnione jest tylko 2% społeczeństwa. Wielka Brytania posiada także bogate złoża surowców energetycznych (węgiel, gaz ziemny i ropy naftowej).

W ciągu ostatnich dwóch dekad rząd dokonał prywatyzacji wielu przedsiębiorstw państwowych, odchodząc w znacznym stopniu od zasad tzw. państwa opiekuńczego (ang. *welfare state*). Polityka gospodarcza Wielkiej Brytanii opiera się o *Strategię Przemysłową Wielkiej Brytanii*. Celem strategii jest wzmocnienie brytyjskiej gospodarki poprzez wspieranie innowacyjności już na początkowym etapie powstawania kreatywnych rozwiązań, zwiększenie partnerstwa publiczno-prywatnego na rzecz inwestowania w badania i rozwój. Strategia skupia się na działaniach mających zapewnić każdemu obywatelowi szansę uzyskania wysokich kwalifikacji, a następnie wysokiej jakości zatrudnienia, które mają prowadzić do wzmocnienia ich siły nabywczej, a w dalszej kolejności do rozwoju brytyjskiej gospodarki. Strategia wskazuje na pięć elementów stanowiących podstawę sukcesu gospodarczego: idee, ludzie, infrastruktura, otoczenie biznesowe oraz miejsca (*Ideas, People, Infrastructure, Business Environment, Places*). Wpływy z podatków stanowią 37% PKB.

Gospodarka Wielkiej Brytanii zaczęła spowalniać w wyniku głosowania w referendum o opuszczeniu UE (brexit) w czerwcu 2016 roku. Pandemia koronawirusa przyniosła dodatkowy negatywny wpływ na gospodarkę Wielkiej Brytanii. PKB Wielkiej Brytanii skurczył się w 2020 roku o rekordowe 9,3% r/r, ale już w 2021 roku wzrósł o 7,4% r/r. W pierwszym kwartale 2022 roku brytyjski PKB wzrósł o 0,5% r/r, w drugim o 0,1% r/r, w trzecim spadł o -0,2% r/r, a w czwartym pozostał na poziomie sprzed roku (0,0%).

Ratingi największych agencji:

	Fitch Ratings	Standard&Poor's	Moody's
rating	AA-	AA	Aa3
perspektywa	negatywna	negatywna	negatywna
ostatnia zmiana	5 października 2022 ↓	30 września 2022 ↓	21 października 2022 ↓

Handel zagraniczny Wielkiej Brytanii

Wielka Brytania należy do najważniejszych uczestników handlu międzynarodowego - jest 5. importerm i 10. eksporterem towarów na świecie (wg *World Trade Statistical Review*).

Wg danych brytyjskiego Ministerstwa Biznesu i Handlu (DBT) w 2022 roku towarowe obroty handlowe Wielkiej Brytanii ze światem wyniosły 1 061,7 mld GBP, przy czym brytyjski eksport towarów wyniósł 415,9 mld GBP, a import 645,8 mld GBP. Najważniejsi partnerzy w brytyjskim eksporcie, to USA (13,8% całości eksportu), Niemcy (8,0%), Irlandia (7,3%) i Chiny (6,9%), a w imporcie Niemcy (11,0%), Chiny (10,9%), USA (9,6%), Niemcy (8,6%) i Norwegia (6,9%). Państwa Unii Europejskiej stanowiły 46,8% wartości brytyjskiego eksportu oraz 48,3% importu. W eksporcie Wielkiej Brytanii dominowały metale szlachetne (7,7% całości eksportu), ropa naftowa (6,9%), mechaniczne generatory energii (6,7%), produkty medyczne i farmaceutyczne (6,1%) i samochody (5,9%), a w imporcie gaz ziemny (7,6%), samochody (5,6%), ropa naftowa (5,0%), produkty medyczne i farmaceutyczne (4,8%) oraz olej rafinowany (4,7%).

W przypadku Wielkiej Brytanii bardzo istotny jest międzynarodowy handel usługami. W 2022 roku eksport usług wyniósł 397,4 mld GBP i stanowił 48,9% globalnego eksportu Wielkiej Brytanii. Najważniejszymi odbiorcami brytyjskiego eksportu usług były: USA (27,7%), Irlandia (6,2%), Niemcy (5,6%), Niemcy (4,5%) i Francja (4,2%). Import usług wyniósł 252,2 mld GBP i stanowił 28,1% globalnego importu Wielkiej Brytanii w 2021 roku. Usługi pochodziły głównie z USA (20,0%), Hiszpanii (6,9%), Francji (5,9%), Niemiec (5,0%) i Irlandii (4,3%).

Inwestycje zagraniczne

Wg raportu UNCTAD (World Investment Report 2022) w 2021 roku Wielka Brytania z wynikiem 108 mld USD znalazła się na 5. miejscu (po USA, Niemczech, Japonii i Chinach) wśród największych inwestorów na świecie (dla porównania: w roku 2020 zajęła miejsce 166. – odnotowano wówczas odpływ inwestycji o wartości 65 mld USD). Jeśli chodzi o napływ inwestycji Wielka Brytania w 2021 roku była jednym z większych na świecie odbiorców BIZ – znalazła się na 13. miejscu (po USA, Chinach, Hong Kongu, Singapurze, Kanadzie, Brazylii, Indiach, RPA, Rosji, Meksyku, Niemczech i Izraelu) z wynikiem 28 mld USD (dla porównania: 16. miejsce w 2020 roku). Skumulowana wartość brytyjskich inwestycji za granicą wyniosła na koniec 2021 roku 2 166,4 mld USD, a inwestycji zagranicznych w Wielkiej Brytanii 2 634,2 mld USD.

Wg raportu brytyjskiego Ministerstwa Biznesu i Handlu (DBT) najważniejszymi inwestorami w Wielkiej Brytanii są (2021): USA (33,7%), Niderlandy (10,9%), Jersey (9,6%), Luksemburg (6,1%) i Francja (5,0%), a odbiorcami inwestycji brytyjskich: USA (26,1%), Niderlandy (8,8%), Luksemburg (7,2%), Hiszpania (5,4%) oraz Francja (5,2%).

Brytyjskie Ministerstwo Biznesu i Handlu (DBT) odnotowało 1589 projektów inwestycyjnych napływających do Wielkiej Brytanii w sezonie 2021/22, co oznacza wzrost o 3,3% z 1538 w sezonie 2020/21. Spośród 1589 projektów inwestycyjnych napływających do Wielkiej Brytanii w sezonie 2021/22, 1174 było wspieranych przez DBT, co oznacza wzrost o 3,8% z 1131 w sezonie 2020/21. Spośród wszystkich projektów inwestycyjnych w 2021/22 r. 596 (37,5%) zostało zrealizowanych przez nowych inwestorów w Wielkiej Brytanii, a 993 (62,5%) przez dotychczasowych inwestorów w Wielkiej Brytanii. Szacuje się, że projekty inwestycji przychodzących do Wielkiej Brytanii stworzyły 84 759 nowych miejsc pracy i utrzymały 7 765 miejsc pracy, odpowiednio o 53,2% i 57,3% mniej w latach 2021/22. Łączna szacunkowa liczba miejsc pracy utworzonych/chronionych przez projekty inwestycji zagranicznych wyniosła 92 524 w sezonie 2021/22, co oznacza wzrost o 25,9% z 73 506 w sezonie 2020/21. Londyn był miejscem o największej liczbie nowych miejsc pracy stworzonych przez inwestycje zagraniczne, co stanowi wzrost o 31% (18 125) w latach 2021/2022. Najwyższy wzrost nowo utworzonych miejsc pracy miał miejsce na północnym wschodzie, wzrost o 325,6% w latach 2021/22. Szacunkowy wpływ ekonomiczny projektów bezpośrednich inwestycji zagranicznych z udziałem DIT wzrósł o 82% w ciągu 12 miesięcy do 2021/22 do 7 miliardów GBP.

Ramy prawno-traktatowe polsko-brytyjskiej współpracy gospodarczej

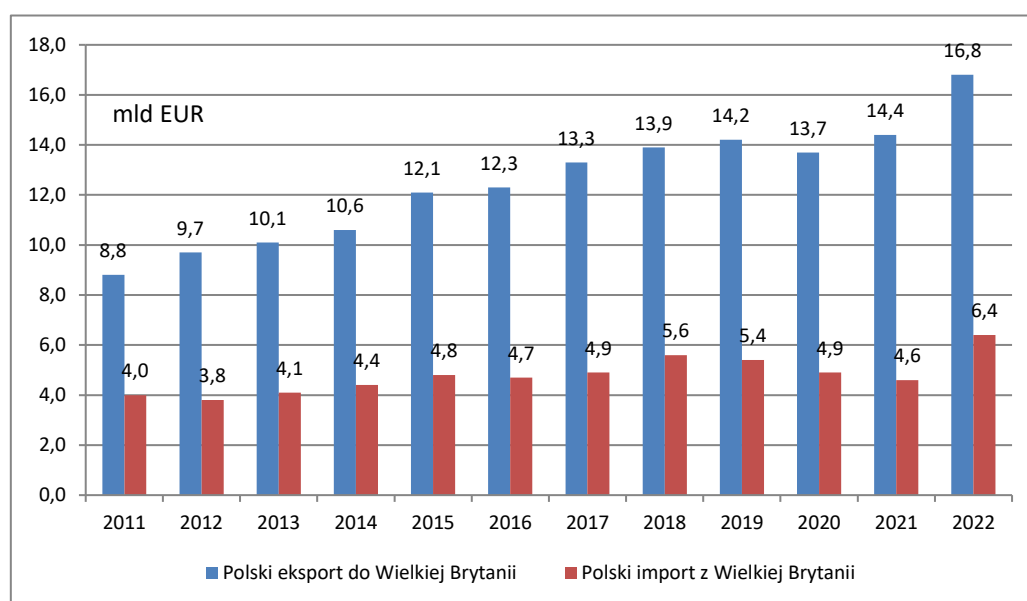
24 grudnia 2020 r. Unia Europejska i Wielka Brytania osiągnęły kluczowe dla dalszych relacji porozumienie w sprawie umowy o handlu i współpracy (TCA).

Szereg kwestii związanych z polsko-brytyjską współpracą gospodarczą regulują bilateralne umowy międzyrządowe. Najważniejsze z nich, to:

- Konwencja między Rzeczpospolitą Polską z Zjednoczonym Królestwem Wielkiej Brytanii i Irlandii Północnej ws. unikania podwójnego opodatkowania i zapobiegania uchylaniu się od opodatkowania w zakresie podatków od dochodu i od zysków majątkowych z 20 lipca 2006 roku,
- Umowa o wzajemnym popieraniu i ochronie inwestycji z 8 grudnia 1987 roku (wypowiedziana przez stronę polską).

Polsko-brytyjska współpraca handlowa

Wg danych GUS polsko-brytyjskie towarowe **obroty handlowe w 2022 roku wyniosły 23 231,8 mln EUR, co oznacza wzrost o 23% w stosunku do roku 2021. Polski eksport wyniósł 16 818,7 mln EUR (+17% r/r), polski import 6 413,2 mln EUR (+41% r/r), a dodatkowo dla Polski saldo 10 405,5 mln EUR.**

Polski eksport do Wielkiej Brytanii stanowił 4,9% globalnego polskiego eksportu, import z Wielkiej Brytanii 1,8% globalnego polskiego importu, a łączne obroty PL-UK 3,3% polskich obrotów handlowych z zagranicą.

W 2022 roku Wielka Brytania powróciła na 3. pozycję (po spadku na 4. w 2021 roku) w polskim eksporcie (za DE i CZ) i zajęła 9. miejsce (dla porównania: 16. w 2021 roku) w polskim imporcie.

Najważniejsze grupy towarowe (SITC) w polskim eksporcie, to maszyny, urządzenia i sprzęt transportowy (38%), żywność i zwierzęta żywe (20%), towary przemysłowe sklasyfikowane głównie wg surowca (16%) oraz różne wyroby przemysłowe (14%). Najważniejsze grupy towarowe (SITC) w polskim imporcie, to maszyny, urządzenia i sprzęt transportowy (30%), chemikalia i produkty pokrewne (20%), paliwa mineralne, smary i materiały pochodne (19%) oraz towary przemysłowe sklasyfikowane głównie wg surowca (14%).

W polskim eksporcie do Wielkiej Brytanii najwyższe tempo wzrostu odnotowały następujące grupy towarowe (SITC): paliwa mineralne, smary i materiały pochodne (+74%), towary i transakcje niesklasyfikowane (+40%), żywność i zwierzęta żywe (+25%), chemikalia i produkty pokrewne (+24%) oraz maszyny, urządzenia i sprzęt transportowy (+17%); spadek (-6%) odnotowano w przypadku surowców niejadalnych z wyjątkiem paliw. W polskim imporcie z Wielkiej Brytanii najwyższe tempo wzrostu odnotowały następujące grupy towarowe (SITC): paliwa mineralne, smary i materiały pochodne (+633%), towary i transakcje niesklasyfikowane (+72%), różne wyroby przemysłowe (+55%) oraz żywność i zwierzęta żywe (+20%); w żadnej z grup nie odnotowano spadków.

W eksporcie do Wielkiej Brytanii uczestniczy znacząca część naszych przedsiębiorców, co więcej liczba ta stale rośnie. W 2020 r. w eksport towarów do Wielkiej Brytanii zaangażowanych było ok. 6,4 tys. przedsiębiorstw z Polski, czyli o 760 więcej, niż w 2016 r. Jednocześnie oznacza to, że w 2020 r. ponad 14% wszystkich naszych eksporterów sprzedawało swoje towary m.in. do Wielkiej Brytanii wobec ok. 13% w 2016 r. Pozytywnym sygnałem jest także to, że coraz większa część eksportu do Wielkiej Brytanii realizowana jest przez podmioty z 100% kapitałem polskim. W 2020 r. było ich blisko 4,1 tys., podczas gdy w 2016 – 3,5 tys.

Część eksportu związana jest z łańcuchami wartości (np. motoryzacyjny, elektroniczny i AGD) i realizowana jest z dużym udziałem firm z kapitałem zagranicznym, a część jest eksportem konsumpcyjnym dla odbiorców w UK (w tym częściowo polskich) np. produkty spożywcze czy meble i artykuły stolarskie.

Mniej podmiotów z Polski zaangażowanych jest w polski import, co więcej inaczej niż w eksporcie, ta liczba w ciągu ostatnich kilku lat się zmniejszyła. O ile w 2016 r. takich podmiotów było 5,4 tys. (11,2% całości), to w 2020 było ich 5,3 tys. (9,3%).

I-VI 2023

Wg wstępnych danych GUS w okresie styczeń-czerwiec 2023 r. polsko-brytyjskie towarowe obroty handlowe wyniosły 11 713,1 mln EUR, co oznacza wzrost o 6% w stosunku do analogicznego okresu 2022 roku. Polski eksport wyniósł 8 732,2 mln EUR (+7% r/r), polski import 2 981,0 mln EUR (+2% r/r), a dodatkowo dla Polski saldo 5 751,2 mln EUR.

Rola usług w polsko-brytyjskiej wymianie międzynarodowej

Wg danych GUS w 2021 roku wartość usług dostarczonych do Wielkiej Brytanii wyniosła 5,4 mld EUR, wartość usług nabytych 3,4 mld EUR, a saldo usług 2,0 mld EUR.

Wielka Brytania odgrywa ważną rolę w naszej międzynarodowej wymianie usługami – wg danych NBP w 2020 roku, pomimo pandemii i brexitu, pozostawała na drugim, po Niemczech, miejscu wśród polskich partnerów handlowych, zarówno w eksporcie (21,9 mld PLN; 8,5% całości eksportu), jak i w imporcie (14,6 mld PLN, 9,3% całości importu usług). Na uwagę zasługuje fakt, że polski eksport usług do Wielkiej Brytanii poprawił się o prawie 1 mld PLN. Najważniejsze usługi eksportowane stanowiły usługi telekomunikacyjne, informatyczne i informacyjne (27% całego eksportu usług) oraz usługi świadczone przez profesjonalistów (24%). Po stronie importu usług z Wielkiej Brytanii dominują – podobnie jak w eksporcie - usługi świadczone przez profesjonalistów (22%) oraz usługi telekomunikacyjne, informatyczne i informacyjne (18%). W handlu usługami z Wielką Brytanią Polska generuje nadwyżkę, która w 2020 roku osiągnęła 7,3 mld PLN.

Polsko-brytyjska współpraca inwestycyjna

Inwestycje zagraniczne Wielkiej Brytanii w Polsce i Polski w Wielkiej Brytanii w 2021 r. (w mln EUR)

Kraj	Akcje i udziały kapitałowe	Reinwestycje zysków	Instrumenty dłużne netto	łącznie w 2021 roku	Skumulowane BIZ na koniec 2021 roku
Wielka Brytania	-382,7	560,5	557,1	734,8	8 530,5
Polska	6,9	-10,0	18,8	15,8	1 277,9

Źródło: NBP

Wg danych NBP brytyjskie inwestycje bezpośrednie w Polsce w 2021 roku wyniosły ogółem netto 734,8 mln EUR, przy czym wartość kapitału własnego netto (akcje i inne formy udziałów kapitałowych) wyniosła -382,7 mln EUR, kwota reinwestowanych zysków netto 560,5 mln EUR, a instrumentów dłużnych netto 557,1 mln EUR. Skumulowane brytyjskie inwestycje w Polsce wyniosły na koniec 2021 roku **8 530,5 mln EUR**. Stanowiło to 3,6% łącznej wartości kapitału zainwestowanego w Polsce. Wielka Brytania plasuje się na **8. miejscu** wśród inwestorów zagranicznych w Polsce (dla porównania: 9. miejsce w 2020 roku), za Niderlandami, Niemcami, Luksemburgiem, Francją 17,2 mld EUR, Cyprzem 8,8 mld EUR, Austrią 8,6 mld EUR, Belgią 7,3 mld EUR i Szwajcarią 7,2 mld EUR).

Wg danych GUS na koniec 2020 roku funkcjonowało w Polsce 1 373 podmiotów z udziałem brytyjskiego kapitału, z czego 790 zatrudniała do 9 osób. W tym okresie na polskim rynku obecnych było 190 firm z WB, w których kapitał zagraniczny przekraczał 1 mln USD. Brytyjskie inwestycje w Polsce są zlokalizowane przede wszystkim w przetwórstwie przemysłowym (42%) oraz w handlu i naprawach pojazdów samochodowych (28%). Najwięcej, bo 50% podmiotów z kapitałem brytyjskim było zarejestrowanych w woj. mazowieckim, 13% w wielkopolskim, a 7% w śląskim.

Do największych inwestycji brytyjskich w Polsce należą: Abf Overseas Ltd (artykuły spożywcze), Aerogistics Holding Ltd (statki powietrzne i związane z tym maszyny), AstraZeneca (farmacja), AVIVA Plc (finanse), Bates Ltd (transport, magazyny), Benckiser (produkcja chemii gospodarczej), BP Plc (produkty naftowe), British Oxygen Corporation (gazy techniczne), Cadbury's Schweppes (artykuły spożywcze), Cussons Group Ltd.

(artykuły higieny osobistej), European Manufacturing Solutions (maszyny specjalnego przeznaczenia), Gates Polska (produkcja środków transportu), GKN Industries Limited (części i akcesoria do pojazdów silnikowych), GlaxoSmithKline (farmacja), Grupa Johnson Matthey (branża profesjonalnych urządzeń elektrycznych i elektronicznych oraz środków transportu), Imperial Tobacco Plc (wyroby tytoniowe), Kainos (SSC), Mc Bride Plc (AGD), Peak Packaging LTD (wyroby z tworzyw sztucznych), Reuters Group Limited (SSC), Robinson (wyroby z tworzyw sztucznych), Rolls Royce (przemysł samochodowy), RPC Group Plc (wyroby z tworzyw sztucznych), Shell Overseas Holdings Ltd. (produkty naftowe), Smiths Group Aerospace (statki powietrzne), Summit Motors Investment U.K. (części i akcesoria do pojazdów silnikowych), Tata Steel International (produkcja wyrobów metalowych), Tesco Plc (sieć handlowa), The Royal Bank of Scotland Plc (bankowość), TJX European Distribution (dystrybucja), Xerox Ltd. (urządzenia i usługi związane z drukiem).

Obserwowane jest zwiększone zainteresowanie brytyjskich inwestorów rynkiem polskim, szczególnie wśród przedsiębiorstw średniej wielkości. Dotychczas poszukiwali oni z reguły możliwości wykorzystania środków dostępnych z Unii Europejskiej przy rozpoczynaniu działalności na terenie Polski. Realną szansą wydaje się być przenoszenie funkcji pomocniczych dużych przedsiębiorstw (księgowość, zarządzanie zasobami ludzkimi, badania i rozwój, itp.) do innych krajów (Business Process Offshoring). Biorąc pod uwagę niższe koszty siły roboczej w Polsce w porównaniu do Wielkiej Brytanii, bliskość geograficzną dwóch krajów oraz bliskość kulturową, Polska jest atrakcyjnym partnerem do lokowania tego typu inwestycji.

Zaobserwować można także bardzo duże zainteresowanie zakupem nieruchomości w Polsce przez obywateli brytyjskich. Wg brytyjskiego ośrodka analitycznego Oxford Economics, do kluczowych czynników, decydujących o atrakcyjności Polski jako lokalizacji centrów usług firm UK należą: lokalizacja – bliskość geograficzna oraz polityczne i kulturowe więzi. Podczas gdy Indie odgrywają ważną rolę w „offshoringu” usług, Polska i inne kraje Europy Wschodniej mają przewagę w „nearshoringu”, czyli sytuacji, w której przedsiębiorstwa decydują się na outsourcing usług do nieodległych lokalizacji, bez dużych różnic czasowych, co ułatwia zarządzanie projektami i równoważy wyższe koszty pracy niż w przypadku dostawców z odleglejszych lokalizacji. Według Polsko-Brytyjskiej Izby Handlowej brytyjskie firmy są w najbliższych latach zainteresowane udziałem w inwestycjach w energetyce (w tym energetyce jądrowej), transporcie i infrastrukturze (zwłaszcza kolejowej), ochronie zdrowia oraz przemyśle związanym z naukami biomedycznymi.

Polskie inwestycje bezpośrednie w Wielkiej Brytanii w 2021 roku wyniosły ogółem netto 15,8 mln EUR, przy czym wartość kapitału własnego netto (akcje i inne formy udziałów kapitałowych) wyniosła 6,9 mln EUR, kwota reinwestowanych zysków netto -10,0 mln EUR, a instrumentów dłużnych netto 18,8 mln EUR. Skumulowana wartość polskich bezpośrednich inwestycji w Wielkiej Brytanii na koniec 2021 roku wyniosła **1 277,9 mln EUR**, co oznacza, że Wielka Brytania jest **7. największym odbiorcą naszych inwestycji** (dla porównania: 6. w 2020 r.) polskich inwestycji (5,4% udziału).

Spośród polskich firm, które zainwestowały w WB znajdują się m.in.: Can-Pack (produkcja opakowań metalowych dla przemysłu spożywczego i chemicznego), Boryszew (motoryzacja), Polcom (hotele), Rec Global (inżynieria oprogramowania), Kulczyk Investment (konsulting), Comarch (IT), Integer (paczkomaty InPost), Impel (nieruchomości), Telefonika Kable (kable i przewody), Krosnoglass (szkło dekoracyjne), Press Glass (szyby), Wielton (naczepy), Black Red White, Forte, Nowy Styl (meble), Fakro (okna), Amika (AGD), Pelion (farmaceutyka), Inglot (kosmetyki), LPP (odzież) czy Colian (branża spożywcza). PGNiG otworzyło biuro handlu skroplonym gazem ziemnym LNG w Londynie (2017), a swoje przedstawicielstwo w Londynie, w celu wsparcia polskich firm w ekspansji zagranicznej, otworzył w 2020 roku Bank Gospodarstwa Krajowego.

Dostęp do rynku

Z praktycznego punktu widzenia warto wiedzieć, że brytyjski rynek jest bardzo wymagający, a konkurencja na nim bardzo duża. Oznacza to rynek klienta i duży wybór dostawców. Szanse na zaistnienie mają tylko firmy, które są w stanie się wyróżnić i zagwarantować produkt wysokiej jakości, wsparty niezawodną obsługą. Bardzo istotna jest również presja na niskie ceny. Brytyjczycy oczekują ścisłej realizacji kontraktowych uzgodnień oraz dotrzymywania terminów. Brytyjskie firmy są bardzo konkretne, a jeżeli wysyłają ofertę oczekują odpowiedzi niemal natychmiast. Negocjacje powinny być prowadzone w sposób konsekwentny, ale z dużą dozą realizmu (niewskazane jest proponowanie zbyt wysokiej ceny wyjściowej). Klient oczekuje, że cena będzie znacznie niższa, niż w Wielkiej Brytanii czy krajach Europy Zachodniej. Oprócz ceny istotny jest również czas dostawy. Korespondencję należy prowadzić w języku angielskim. Dodatkowo warto pamiętać o różnicach dotyczących standardów (m.in. inny system miar).

Dane kontaktowe

Ambasada RP w Londynie

47 Portland Place, London W1B 1JH

tel.: + 44 207 2913 520

fax: + 44 207 2913 575

www.gov.pl/web/wielkabrytania

e-mail: london@msz.gov.pl

Ambasador: Piotr Wilczek

Ambasada Brytyjska w Warszawie

ul. Kawalerii 12, 00-468 Warszawa

tel.: + 48 22 311 0000

fax: + 48 22 311 0313

www.gov.uk/world/organisations/british-embassy-warsaw.pl

e-mail: info@britishembassy.pl

Ambasador: Anna Luise Clunes

Opracowanie:

Departament Handlu i Współpracy Międzynarodowej

Ministerstwo Rozwoju i Technologii

sierpień 2023